

LEGO modeltrekkers

LEGO nu bekend van de bouwblokken, maakte vroeger modeltrekkers!

Harry Ferguson

Harry Ferguson (1884-1960) was de zoon van een Ierse boer. Al op jonge leeftijd bleek hij talent te hebben op het gebied van mechanica. Nadat hij wat experimentele ploegen had gemaakt, ontwierp hij een ploeg voor de Fordson trekkers, model F. In 1925 richtte hij samen met Eber en George Sherman "The Ferguson-Sherman Inc. Enterprise" op in de Verenigde Staten. Hij ontwierp in deze tijd zijn eerste Ferguson hydraulisch systeem. In 1933 richtte hij de Ferguson-Brown Co. op met David Brown als zijn compagnon.

In 1938 sloot Harry Ferguson een overeenkomst met Henry Ford. Ze namen

zich voor om samen Ferguson-systeem trekkers te bouwen. Henry Ford voegde zijn reputatie en zijn geld toe en Harry Ferguson zijn patenten. Harry verkocht de trekkers en gereedschappen die door zijn bedrijf werden gemaakt. In die tijd maakte Ford de Ford 9N trekkers (1939-1942) en Ford 2N trekkers (1942-1947). Aan het eind van 1946 kondigde Henry Ford's kleinzoon aan dat de overeenkomst tussen Ford en Ferguson op 30 juni 1947 stopgezet zou worden.

In april 1952 staakte Harry Ferguson de rechtszaak die hij had aangespannen tegen Ford Motor Co. In 1953 werden Ferguson en Massey-Harris samen-

gevoegd tot Massey-Harris-Ferguson Co. wat later Massey-Ferguson Co. zou worden

Ole Kirk Christiansen

LEGO werd in 1932 opgericht door timmerman Ole Kirk Christiansen. Hij maakte in het begin speelgoed van beukenhout, hieronder ook enkele houten trekker modellen. Na de Tweede Wereldoorlog besloot Ole dat het tijd was om te investeren in vernieuwingen. Hij kocht in 1947 de eerste spuitgietmachine in Denemarken om plastic speelgoed te gaan maken. In 1949 maakte hij voor het eerst "Automatic Binding Bricks", plastic bouwstenen die op elkaar gestapeld

konden worden en uiteindelijk zouden worden doorontwikkeld tot de huidige LEGO steentjes.

LEGO bleef gedurende enige tijd houten speelgoed produceren naast de plastic artikelen, maar besloot in 1960, toevallig hetzelfde jaar als waarin Harry Ferguson overleed, na een brand te stoppen met houten speelgoed en door te gaan met plastic.

Een van de eerste plastic speelgoed artikelen die LEGO maakte, in 1951, was de LEGO Ferguson Model Tractor (Model Nr. 780 of 1980). Dit stuk speelgoed werd gemaakt in samenwerking met Massey-Ferguson Co. Het was het meest complexe model van de eerste plastic speelgoed artikelen van LEGO en bestond uit meer dan 12 verschillende gegoten onderdelen die samen konden worden gevoegd tot 1 model. De machines om deze modellen te maken kostten meer dan 30.000 Deense Kronen; meer dan een echte traktor, een Ferguson TE 20 in die tijd kostte. De trekker was verkrijgbaar als een compleet gebouwde set, de "Samlesæt Til Model Traktor" als modelbouwset, om zelf in elkaar te zetten én de onderdelen konden zelfs los gekocht worden in de winkel. LEGO winkeliers verkochten de dozen of de onderdelen los, net zoals ze dat later bij de Automatic Binding Bricks en LEGO Mursten zouden doen.

De Ferguson trekker verscheen in twee kleurvarianten: een grijze en een rode uitvoering. Het grijze exemplaar is tegenwoordig het gemakkelijkst te vinden, het rode exemplaar is een stuk zeldzamer. Naast deze twee "normale" versies kwam LEGO met twee speciale modellen. Eén model werd gegoten in transparant plastic. Van dit model werden er slechts 39 stuks gemaakt. Waarom het model is gemaakt is onbekend. Daarnaast is een LEGO Ferguson Tractor gemaakt door LEGO speciaal voor Massey Ferguson, ter gelegenheid van de verkoop van de 50.000ste originele Massey Ferguson Tractor. Deze kleine trekker van LEGO was een promotiemodel, een cadeau voor de kopers van de originele trekker. De doos is niet gemerkt met de naam LEGO. De doos is gemerkt als "Nordisk Traktor Company + Ferguson

System NTC". De trekker is wel als LEGO gemerkt.

Naast de trekkers maakte LEGO ook diverse gereedschappen voor de trekkers. Zo was er een plastic ploeg, een plastic cultivator, een houten roller, een houten (sneeuw)ploeg, een houten zelfbinder, een houten melkbustransportmiddel, twee soorten houten zaaimachines, een aantal modellen houten karren en een houten ringtrommel. Op die manier kon een kind echt

met een bedrijf genaamd "Triton". Dit bedrijf zette de Ferguson trekkers in elkaar en stopte ze in de dozen. Het ging dan meestal om de rode trekkers, waar geen LEGO op staat. Op de doos staat dan in plaats van LEGO de naam "Triton". Triton maakte ook zelf de toebehoren voor de trekkers, zoals een transportbak voor melkbussen. Triton maakte dit echter van plastic, terwijl LEGO het toen nog van hout maakte. Wat Triton ook maakte is de ploeg van

met de trekker spelen en had het veel gereedschappen voorhanden die ook de echte boer op het land gebruikte. De houten trekkers en trekkeraccessoires kwamen na 1960 op de markt onder de merknaam "BILOfix", de bedrijfsnaam waar LEGO na 1960 al haar houtactiviteiten onderbracht. Vandaar dat er van sommige LEGO trekkeraccessoires zowel versies met het LEGO merkteken als het "BILOfix" merkteken voorkomen. BILOfix werd in 1972 omgedoopt tot Hanse. Onder dit merk zijn ook enkele plastic trekkeraccessoires uitgegeven die op de Ferguson van LEGO passen. LEGO werkte in de jaren '50 samen

met plastic, hetzelfde model als LEGO. Een andere plastic trekker die LEGO gemaakt heeft, is de Farmall H trekker (modelnummer 770). De Ferguson accessoires passen naadloos aan dit model. Dit is echter een zeer zeldzaam model, waar helaas ook zeer weinig bekend over is...

Voor meer informatie over deze LEGO Ferguson modellen of de accessoires kunt u terecht op de website www.miniland.nl, onder de knop geschiedenis vindt u meerdere pagina's met informatie en foto's over dit onderwerp.

Richard Topelen
Met dank aan Karel Hofs en
Jan Groot Jebbink